

EFESIOS

San Pablopá K'art'a P'āda Éfeso

P'uurudepema Ijāapataarāmaa

San Pablo, Jesucristopa jirit'eradapa na k'art'a p'āji. K'isiapata na k'art'a p'āji Romade, carcelde bak'āri. Na k'art'ade Pablopá jara bī Ak'ōrepa k'isia iru bī ichideerā-it'ee, na eujāde p'aní misa māik'aapa it'ari panadak'āri. Pablopá k'inia baji na k'art'a pedeepidamerā jōmaweda ijāapataarāmaa chip'epata chaa.

Salude jarap'eda, naapiara jara bī Tachi Ak'ōrepa eperārā audú k'inia iru bapari (caps. 1.1–2.10). Maperā judiorā, judio-eerā paara jiripari Cristode ijāapataadamerā māik'aapa araa p'anapataadamerā iru ome (cap. 2.11-22). Jara bī ichi mimiapari Cristo-it'ee, Cristopa jōmaweda k'inia iru bapari perā (cap. 3). Jara bī Cristode ijāapataarā k'ap'ia apai pik'a p'aní māik'aapa iru ma k'ap'ia porok'a bī (cap. 4.1-16). Maperā p'ek'au k'achia oo amaadaipia bī (cap. 4.17-32). Jara bī ijāapataarā ūdaa pik'a bide p'anapataadaipia bī (caps. 5.1–6.9) māik'aapa sāga chōodaipia bī netuara ome (cap. 6.10-20). T'ēepai jara bī ichia na k'art'a tee pēiit'ee Tíquico ome (cap. 6.21-24).

Salude pēida

¹ Mi, Pablopá na k'art'a p'āru Jesucristode wāara ijāapataarāmaa, Éfeso p'uurude p'aní. Tachi Ak'ōrepa k'inia bada perā, mi jirit'eraji Jesucristopa pēimerā ichi ūraa jarateede. ² Mía

k'inia bī Tachi Ak'ōrepa Tachi Waibia Jesucristo ome parā pia ak'i p'anadamerā. Māgá k'āiwee p'anapataadait'ee.

Cristo k'ap'ia pari Tachi Ak'ōrepa tachi k'aripapari

³ ¡T'āri o-ña gracias jaradáma Tachi Ak'ōremaa! ¡Iru Tachi Waibia Jesucristo Ak'ōre! Iruata tachi bendiciaji tachi araa p'anapik'āri Cristo ome, irude ijāapata perā. Cristo k'ap'ia pari irua it'aripema ne-inaa pia k'īra t'ādoo ooji tachi k'aripait'ee, it'aa wādamerā piudak'āri. Nāgee ne-inaa pia ooji tachi-it'ee. ⁴ Na eujā ooi naaweda, Tachi Ak'ōrepa tachi jirit'eraji Cristode ijāadamerā. Māga ooji tachi awara bī k'inia bada perā, ichi k'īrapite p'ek'au k'achia wēe p'anadamerā. ⁵ Ma awara iru t'āri pia bapari perā māik'aapa tachi k'inia iru bapari perā, k'īsia iru baji tachi ichi warrarā papii'ee ichi Warra Jesucristode ijāapata k'aurepa. ⁶ Māgá t'āri piara bapari perā jōmaarā k'āyaara, t'āri o-ña gracias jaradáma irumaa. Maperā tachia ne-inaa oo-eeta, ichideerā papiji ichi Warra k'inia iru bī k'ap'ia pari. Māga ooji ichi Warra pēik'āri piumerā tachi pari. ⁷ Ichi warra waa bat'ada k'aurepa tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerā māik'aapa tachia p'ek'au k'achia oopata wēpapiji. ⁸ ¡Māga ook'āri, wāara tachi pia ooji! Mamīda māgapai-e. ⁹ Māga ook'āri, ichiaba tachi k'īsia k'awaapiji ne-inaa pia oo k'awaadamerā irua oopi bīk'a. Ichiaba k'awapiji ne-inaa awaraarāmaa waide k'awapi-e pada. K'awapiji ichia at'āri k'īsia iru bī ooit'ee Cristo k'ap'ia pari. ¹⁰ Nāga k'īsia iru bī. Irua

k'inia bak'āri, ewari cherude ne-inaa jōmaweda na p'ek'au eujādepema māik'aapa it'aripema bīit'ee Cristo jua ek'ari.

¹¹ Tachi Ak'ōrepa ne-inaa jōmaweda oopari ichia k'inia bik'a. Mapa ichia k'īsia iru badak'a, tai judiorā naapiara jīrit'eraji ichideerā papiit'ee. Māga ooji Cristode ijāadak'āri. Tai māgá ichideerā p'anadairā, iru p'anadait'ee jōmaweda irua k'īsia iru bi ichideerā-it'ee. ¹² Tai judiorā māgá naapiara jīrit'eraji, ni p'anadap'edaa perā Cristo waya cheit'ee na eujādee. Tachi Ak'ōrepa k'inia baji taipa jōmaarāmaa jaranaadamerā iru jōmaarā k'āyaara waibiara bi. ¹³ Māpai taipa māga oodak'āri, parāpa ūrijida Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida Cristode. Māgá k'awaadak'āri Cristopa eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atai, parāpa ichiaba irude ijāajida. Mapa Tachi Ak'ōrepa parā auk'a ichideerā papiji māik'aapa parā k'ap'iade ichi Jaure ba chepiji, irua ooit'eeda adak'a. Eperāpa tauchaa bīparik'a ichi net'aade jōmaarāpa k'awaadamerā ichi ma net'aa chipari, māga pik'a Tachi Ak'ōrepa ichi Jaure ba chepiji ichideerā k'ap'iade, jōmaarāpa k'awaadamerā ichita āchi chipari. ¹⁴ Ma Jaure k'aurepata tachia k'awa p'ani wāara iru p'anadait'ee jōmaweda irua k'īsia iru bi ichideerā-it'ee. Ma awara k'awa p'ani ichideerā perā ewari cherude tachi p'ek'au k'achia ooyaa bī k'ap'iadeepa aweda uchiadait'ee, wādak'āri iru truadée. Māga pak'āripi, wāara t'āri o-īa gracias jaradait'ee irumaa, iru k'īra wāree pia k'awadait'ee perā.

Pablopā it'aa iidida Cristode ijāapataarā pari

15 Tachi Ak'õrepa ma jõma ooda perã tachi-it'ee, mia k'awaadak'ãriipa parã wãara ijãa p'aní Tachi Waibia Jesude mäik'aapa parãpa jõma Tachi Ak'õredeerã k'inia iru p'aní, mia nãga oopari.

16 It'aa t'ik'ãri Tachi Ak'õremaa, ichita gracias jarapari parã pari. **17** Iidipari Tachi Waibia Jesucristo Ak'õre k'ĩra wãree bimaa, irua parã k'isìa k'awaapimerã ichi Jaure k'ap'ia pari. Mägá iru wãara pipiara k'awadait'ee. **18** Parãpa mägá iru pipiara k'awa wãdak'ãri, t'ãride k'awadait'ee Tachi Ak'õrepa parã jiriji ichideerã papiit'ee. Mäga ooji, jai-idaadak'ãri iru trua k'ĩra wãreedee wãdamerã mäik'aapa iru p'anadamerã jõmaweda irua k'isìa iru bi ichideerã-it'ee. **19** Ichiaba parãpa k'awaadait'ee Tachi Ak'õrepa ne-inaa jõmaweda oopari. Iru jõmaarã k'ãyaara waibiara bapari perã, tachi ijãapataarã k'aripai Cristo k'aripadak'a.

20 Cristo piup'eda, chok'ai p'irabaipiji mäik'aapa su-ak'i beepiji it'ari ichi juaraare. **21** Mama biji ak'ipi k'inia bada perã Cristo jõmaarã k'ãyaara waibiara bi. Jõmaweda iru jua ek'ari ichita p'anapataadait'ee, na p'ek'au eujã jõru pijida. Na p'ek'au eujãdepema poro waibiarã jõmaweda iru jua ek'ari p'anadait'ee, jõmaweda charraarã mäik'aapa reyrã paara. Ichiaba na p'ek'au eujãdepema-eerã iru jua ek'ari p'anadait'ee, angeleerã mäik'aapa netuara eere p'anirã paara. **22** Tachi Ak'õrepa ma jõmaweda Cristo jua ek'ari mägá bida perã, iru ne-inaa jõma poro waibia; tachi ijãapataarã poro waibia ichiaba. **23** Iru tachi porok'a bi; jõdee tachi ijãapataarã iru k'ap'ia apai pik'a p'aní, chok'ara p'aní mïda. Tachi ijãapataarã wẽe, Cristopa oo-e pai

Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bïk'a na p'ek'au eujâde. Jõdee tachia pida p'oyaa ooda-e pai Tachi Ak'õrepa oopi k'inia bïk'a, Tachi Poro Waibia Cristo w  e. Cristo k'aurepata ne-inaa j  maweda n  bi.

2

Tachi Ak'õrepa tachi k'inia iru bapari per  , atuada-e pait'ee

¹ Cristode ij  adai naaweda, Tachi Ak'õre-it'ee par   piu pik'a p'anajida, irua oopi bïk'a oodaamaa p'anapatap'edaa per   m  ik'aapa p'ek'au k'achia ooi awaa p'anapatap'edaa per  . ² Par  pa na p'ek'au euj  depemaar  pa ne-inaa k'achia oopata k  ra t'  doo oo w  pachida. Oo k'inia p'anapachida jaure k'achia beer   poro waibiapa oopidak'a. M  g   Netuara Poro Waibiapa k  siapihari Tachi Ak'õrepa oopi bïk'a oodaamaa p'aniir  maa, audupiara m  ga p'anadamer  . ³ W  ara Cristode ij  adai naaweda, tachi j  maweda m  gee k'achia oopataar  k'a p'anapachida. Oopachida tachia oo k'iniata, tachi p'ek'au k'achia ooyaa b   k'ap'iap   oopidak'a m  ik'aapa tachia pariatua k  siadap'edaak'a. M  g   p'anadap'edaa per  , Tachi Ak'õre k  raupi p'anapachida m  ik'aapa atuadait'ee paji apemaar   p'ek'au k'achia oopataar   ome. ⁴ M  g   piu pik'a p'anajida m  da tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa, Tachi Ak'õrepa tachi aud   chupiria k'awaaji. Tachi k'inia iru bada per  , ⁵ araa p'anapiji Cristo ome, maadam  iipa ichita chok'ai p'anapataadamer   iru k  rapite. Irua m  g   par   pia oo k'inia bada per  , par   o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamer  . Tr  

tachi ichita chok'ai p'aní Tachi Ak'õre k'ĩrapite.
⁶ Tachi Ak'õrepa tachi Jesucristo ome araa p'anapida perã, jaradai irua Cristo chok'ai p'irabaipik'ãri, tachi auk'a mägá chok'ai p'irabai pik'apiji. Ma awara Tachi Ak'õrepa Cristo su-ak'i beepik'ãri ichi juaraare it'ari, tachi auk'a mama su-ak'i p'anee pik'apiji, Cristo ome araa p'anapata perã. ⁷ Mäga ooji jõma t'ëe cherutaarãmaa ak'ipiit'ee ichia tachi Jesucristode ijääpataarã pia oopari, ichi t'ãri pia bapari perã. ⁸ Maperäpi parã Cristode ijääadak'ãri, Tachi Ak'õrepa parã o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerã. Pächi k'ĩradoopa ma o k'achiadeepa p'oyaa uchiada-e paji. Tachi Ak'õrepapai eperäarã madeepa uchiapii. ⁹ Eperäarã ächi k'ĩradoopa madeepa uchiada paara, mägak'ajida: "Tachia pia oopata k'aurepa Tachi Ak'õrepa k'aripaji." Mamïda mäga-e. Tachi Ak'õrepapai tachi ijääpataarã mägá o k'achiadeepa k'aripa atapari, apida pedee audua pedeenaaadamerã. ¹⁰ Iruata tachi ooji Cristode ijääadamerã mäik'aapa iruata tachi araa p'anapiji Cristo ome. Mäga ooji Jesucristo k'ap'ia pari ne-inaa pia oodamerã, irua naaweda k'ísia iru badak'a.

Cristo ome araa p'anapataarã k'ãiwee p'anapata

¹¹ K'ísíati parã ijääadai naaweda p'anapatap'edaade. Naaweda parã Tachi Ak'õrede ijääadak'aa paji. Judio-eerã perã, k'awada-e paji Ak'õrepa jarada judiorãmaa, imik'iraarã k'ap'ia de tauchaa bidamerã. Mapa judiorã, "chi tauchaa iru beeräda" apataarãpa at'ãri parã judio-eerã k'ira unuamaa iru p'anapata mäik'aapa parã äpite "chi

tauchaa wēe beerā” apata. ¹² Ichiaba Cristode ijāadai naaweda, parāpa k'awada-e paji Tachi Ak'ōrepa Israel pidaarā jirit'erada ichi p'uuru pidaarā papiit'ee. Mapa maarepida k'awada-e paji Tachi Ak'ōrepa jarada ãra chonaarāmaa: aba pēiit'eeda aji, eperāarā k'aripade. Māgá Tachi Ak'ōre k'awada-e p'anadap'edaa perā, ichiaba k'awada-e paji sāga o k'achiadeepa uchiadai. Māgá p'anapachida na p'ek'au eujāde. ¹³ Mamīda ïrá māgá p'anada-e. Ijāapata perā Jesucristo piuji parā pari, araa p'anapata iru ome māik'aapa Tachi Ak'ōredeerā p'ani iruk'a. Naaweda t'imí pik'a p'anapachida Tachi Ak'ōre ik'aawaapa. Mamīda ïrá Jesucristo waa bat'ada k'aurepa parā Tachi Ak'ōre k'ait'a pik'a p'ani, ichideerā perā.

¹⁴ Maperā parā k'āiwee p'anadai judiorā ome, ãra auk'a Cristode ijāadak'āri parāk'a. Ichi k'aurepa waa k'īrau p'anada-e. Jīp'a araa p'anapata p'uuru apai pik'a. ¹⁵ Naaweda Tachi Ak'ōrepa ichi ūraa Moisemaa p'āpiji, judiorāpa ma ūraade jara bik'a oodamerā. Ma ūraa k'aurepa judiorā awara p'anapachida parā judio-eerā k'āyaara. Mamīda Tachi Ak'ōrepa ūraa chiwidi jara pēiji Cristo k'ap'ia pari. Mapa Cristo piuk'āri, Ak'ōrepa chi judiorā irude ijāa p'anadap'edaa rā uchiapiji ma naawedapema ūraa jarada jua ek'ariipa. Māga ooji Cristo k'aurepa judiorā judio-eerā ome p'uuru apai pik'a p'anadamerā māik'aapa oodamerā irua oopi bik'a. Tachia māga oodak'āri, wāara k'āiwee p'anapata. ¹⁶ Ma awara Cristo kurusode piuk'āri, tachi t'āri auk'a bipiji Tachi Ak'ōre ome. Naaweda tachia p'ek'au k'achia oopata k'aurepa Tachi

Ak'õrepa tachi pia ak'i-e paji. Mamõda Cristode ijäädak'äri, araa p'aneejida iru ome, k'ap'ia apai pik'a. Mapa ïrá Tachi Ak'õrepa tachi pia ak'i-pari. Ichiaba tachi k'ïrau-ee para bapari.

17 Cristo cheji na pedee pia jarait'ee: ichiata eperäärã k'äiwhee p'anapipari. Mäga oopari parã Tachi Ak'õre ik'aawaapa t'imí pik'a p'anadap'edaarämaa mäik'aapa tai k'ait'a pik'a p'anadap'edaarämaa paara. **18** Írá irude ijääpata perä, tachi jõmaweda Tachi Ak'õre k'ait'a p'anapataadai iru Jaure k'ap'ia pari.

19 Maperäpi parã waa p'anadak'aa k'ïra tewaraaräk'a. Ma k'äyaara auk'a p'anapata awaraarã Cristode ijääpataaaräk'a, auk'a Tachi Ak'õredeerä perä. **20** Parã te mäudee oodák'api p'ani. Tai chi jirit'eradaarã Cristopa ooda jarateenadamerä basadepema mäuk'api p'ani Tachi Ak'õre pedee jarapataarã ome. Jõdee Jesucristo chi te k'idaadepema mäu pi-iara pik'a bi, ichi k'aurepa jõma ijääpataaarã araa p'anapata perä. **21** Tachi Ak'õrepa parã ijääpataaarã araa p'anapipari Cristo ome mäik'aapa awaraa ijääpataaarã ome. Mägá tachi ichi tek'a oo wäpari mäik'aapa tachi awara bi wäpari ichi-it'ee, irumaa it'aa t'ipataadamerä. **22** Tachi mägá araa p'anapata perä Cristo ome, tachita Tachi Ak'õre te waibiak'a p'ani, iru Jaure tachi ome bapari perä.

3

Tachi Ak'õrepa Pablo jiriida judio-eerämaa jarateenamerä

¹ Maperā mi, Pablopā jarateepari Jesucristopa ooda, parā judio-eerā ichiaba araa p'anapataadamerā iru ome. Ma k'aurepata ūrá mi carcelde bi. ² ¿Parāpa nāga k'awa p'ani-ek'ā? Tachi Ak'ōre t'āri pia bapari perā, parā pia oo k'inia bi. Mapa mi jirit'eraji na mimia oomerā parā-it'ee. ³ Naaweda Tachi Ak'ōrepā k'īsia iru baji māgá parā pia ooit'ee. Mamīda māga k'awapi-e paji naawedapemaarāmaa. Jīp'a mīmaa k'awapiji, mīa pedee chok'ara-eepa et'ewa jaradak'a na p'ādade. ⁴ Ma pedee waya leedak'āri, k'awaadai Tachi Ak'ōrepā wāara mīmaa k'awaapiji ichia k'īsia iru bada ooit'ee Cristo k'ap'ia pari. ⁵ Naaweda eperā apidaapa ma k'īsia iru bada k'awada-e paji. Mamīda ūrá k'awaapiji ichia awara bidaarāmaa; māgiirā ichia jirit'eradaarā māik'aapa ichi pedee jarapataarā. Māgá k'awaapiji ichi Jaure k'ap'ia pari. ⁶ Nāga k'īsia iru baji. Judio-eerāpa ijāadak'āri Cristo piuji āchi k'aripait'ee, auk'a p'ani judiorā ijāapataarā ome. Tachi Ak'ōrepā āchi auk'a araa p'anapipari Jesucristo ome, p'uuru apai pik'a p'anadamerā judiorā ome. Irua ooda k'aurepa āchi auk'a it'aa wādait'ee māik'aapa auk'a iru p'anadait'ee jōma Tachi Ak'ōrepā jarada teeit'ee ichideerāmaa.

⁷ Tachi Ak'ōrepā k'inia bada perā, mi pia ooji jirit'erak'āri jarateenamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee. Iruata mīmaa māgi jarateepipari. ⁸ Cristode ijāai naaweda, mi apemaarā k'āyaara k'achiara bapachi. Mapa mi-it'ee, mi apemaarā ijāapataarā ek'ariara bi. Mamīda Tachi Ak'ōrepā mi jiriži. Irua mi pia oo k'inia bada

perā, mi jirit'eraji judio-eerāmaa jarateenamerā Cristopa ooda eperāarā k'aripait'ee māik'aapa irua ne-inaa pia oo k'inia bi irude ijāa p'anīrā-it'ee. ⁹ Maperāpi mia jōmaarāmaa jarai Tachi Ak'ōrepa na eujā ooi naaweda, k'īsia iru bada parā judio-eerā k'aripait'ee. Awaraarāmaa māga k'awapi-e paji mīda, Tachi Ak'ōre, chi ne-inaa jōmaweda nībi oodapa, mīmaa māga k'awapiji. ¹⁰ Naawedapemaarāmaa k'awapi-e paji ichia k'īsia iru bada judio-eerā-it'ee. K'inia baji īrapemaarāpa māga k'awaadamerā. Ichiaba k'inia baji it'aripemaarā, ichi angeleerāpa māik'aapa netuaraarāpa paara k'awaa wādamerā iru jōmaarā k'āyaara k'īsia k'awaara bi eperāarā k'aripait'ee. Māgiirāpa māga k'awaadait'ee unudak'āri judiorā judio-eerā ome p'uuru apai pik'a bi, Cristode ijāapata perā. ¹¹ Wāara Tachi Ak'ōrepa ooji ichia ichita k'īsia iru badak'a ooit'ee Tachi Waibia Jesucristo k'ap'ia pari. ¹² Maperāpi tachi Cristode ijāajida. Iru ome araa p'anapata perā, waaweedae Tachi Ak'ōre k'ait'a wādait'ee it'aa tīidak'āri. ¹³ Tachi Ak'ōrepa ma jōma jara aupada ooda perā tachi ijāapataarā k'aripait'ee, o-ña para báti. Mi nama carcelde chupiria nībi mīda parā judio-eerāmaa jaratee k'iniapa, parā pia-ee, k'īsia paraa p'anadaik'araa bi. Ma k'āyaara o-ña p'anadaipia bi Tachi Ak'ōrepa parā judio-eerā ichiaba pia oo k'inia bairā Cristo k'ap'ia pari.

Cristo k'aurepa Tachi Ak'ōrepa tachi k'inia iru bapari

¹⁴ Mia made k'īsiak'āri, Tachi Ak'ōre k'īrapite bedabaipari māik'aapa it'aa tīpari irumaa. ¹⁵ Iruta

na p'ek'au eujādepema ëreerā māik'aapa it'aripema ëreerā ak'ore, ichia ãra ooda perā. ¹⁶ Tachi Ak'ore jōmaarā k'äyaara waibiara bapari perā, ne-inaa jōmaweda k'awapari. Mapa mia it'aa iidi bi irua parā choopimerā pāchi t'āride iru Jause k'ap'ia pari, māgá oodamerā irua oopi bik'a. ¹⁷ Iidi bi Cristo bamerā pāchi t'āride, irude ijāa p'aní misa. Māgá parāpa Tachi Ak'ore māik'aapa awaraarā k'inia iru p'anadait'ee. ¹⁸ Ma awara māgá parā māik'aapa awaraa ijāapataarāpa k'awaadait'ee Cristopa tachi audú k'inia iru bapari. Ara to t'ai audú jet'ee bik'a, audú teesoo bik'a, audú nāpiā bik'a, māga pik'a Cristopa tachi audú k'inia iru bapari. ¹⁹ P'oyaa k'awada-e p'aní mīda Cristopa tachi māgá audupai k'inia iru bi, mia iidi bi Tachi Ak'orepa parāmaa māga pipiara k'awapimerā. Parāpa wāara māga k'awadak'āri, ne-inaa jōmaade Tachi Ak'orek'a p'anadait'ee.

²⁰ ¡Wāara Tachi Ak'ore jōmaarā k'äyaara waibiara bi! Ichi tachi ome bak'āri, tachimaa ne-inaa piara bi oopipari, irumaa iidipata k'äyaara māik'aapa tachia k'isiapata k'äyaara. ²¹ Mapa tachi Jesucristode ijāapataarā, īrapemaarā māik'aapa t'ēe cherutaarā, o-ña it'aa t'ídáma Tachi Ak'oremaa jaradait'ee iru ichita jōmaarā k'äyaara waibiara bi!

¡Amén!

4

Cristode ijāapataarā k'ap'ia apai pik'a p'ani

¹ Naaweda jaradak'a, mi carcelde bi parā judio-eerāmaa Tachi Waibia Cristopa ooda jarateepari perā. Maperāpi mia parā enenee

n̄ib̄i p'anapataadamerā Tachi Ak'ōrepa k'inia badak'a parā naa jirik'āri Cristode ijāadamerā.

² Nāga p'anapataadaipia bi: maarepida auduada-ee; t'āri pia jōmaarā ome; choopari nepirade bi mīda māik'aapa k'īrau-ee choopari, awaraarāpa parā ome nepira jiri p'ani pijida. Māga p'anapataadaipia bi chik'inia p'ana k'inia p'anadairā. ³ Māgá chik'inia p'anapataadak'āri, Tachi Ak'ōre Jaurepa parā k'āiwee p'anapiit'ee, wāara araa p'anapataadamerā awaraa ijāapataarā ome. Mapa ne-inaa jōma pia oodaipia bi māga p'anapataadamerā. ⁴ Jōma Cristode ijāapataarā k'ap'ia apai pik'a p'anapata māik'aapa Tachi Ak'ōre Jaure apai iru p'anapata. Tachi Ak'ōrepa parā jirik'āri Cristode ijāadamerā, auk'a ijāa p'aneejida Cristo k'aurepa parā wādait'ee Ak'ōre truadee. Ma-it'ee aupai Tachi Ak'ōrepa parā jiriji. ⁵ Cristo apai iru p'ani. Iruta Tachi Waibia. Mapa irudepai ijāapata māik'aapa poro choopipata ak'ipidait'ee iru ome araa p'ani. ⁶ Tachi Ak'ōre apai iru p'ani. Iru tachi jōmaarā Ak'ōre. Iru Tachi Waibia. Irua ne-inaa pia oopipari tachimaa, tachi ome bapari perā.

⁷ Mamīda tachi ijāapari chaa Cristopa ne-inaa pia awara-awaraa oo k'awaapipari, māgá awaraarā k'aripadamerā. Tachi chaachaa auk'a oo k'awaapi-e. Oo k'awaapipari ichia k'inia bīk'a. ⁸ Māga ook'āri, oopipari Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādade jara bīk'a:

'It'aa wāk'āri, p'ooyaaji ichi k'īra unuamaa iru p'anadap'edaarā māik'aapa eperāarāmaa ne-inaa pia tee pēiji.' (Sal)

68.18)

⁹ Ma ūraa p'ādade “it'aa wāk'āri” ak'āri, jara k'inia bī ai naaweda edaa cheji na p'ek'au eujādee chupiria nībade eperā jīp'aak'a. ¹⁰ Māgí eperā edaa cheda chi it'aa wāda. Ichi it'aa wāji Tachi Ak'ōre bimaa, jōmaarā k'āyaara waibiara bade. Maperāpi iru k'aurepa ne-inaa jōmaweda nībi.

¹¹ Ichiata tee pēiji ichi Jaure, māgipa ichideerāmaa oo k'awaapimerā ne-inaa pia awara-awaraa. Ūk'uru jirit'eraji jarateenadamerā irua ooda māik'aapa jarada. Ūk'uru biji jarapataadamerā irua jarapi bik'a. Ūk'uru pēiji jōmaarāmaa jarateepataadamerā irua ooda eperāarā o k'achiadeepa k'aripa atait'ee atuanaadamerā. Awaraarā biji ichideerā ak'ipataadamerā māik'aapa jarateepataadamerā irua eperāarāmaa oopi k'inia bī. ¹² Ma jōma oo k'awaapiji ichideerāmaa, iru mimia oo wāk'āti wādamerā. Māgá ijāapataarā jōmaweda irude pipiara ijāadait'ee māik'aapa irua k'inia bik'a p'anapataadait'ee. ¹³ Tachi jōmaarāpa māga oo k'awaadak'āri, wāara araa p'anapataadait'ee, auk'a Tachi Ak'ōre Warrade ijāadait'ee perā māik'aapa iru auk'a k'awadait'ee perā. Māga p'anapataadak'āri, ne-inaa jōma oo k'awaadait'ee Cristopa oopi bik'a. Chonaarāpa ne-inaa pariatus ooda-e p'anik'a warra chak'erāk'a, māga pik'a tachi ijāapataarā ne-inaa pariatus waa ooda-e pait'ee. ¹⁴ Māgá p'anapataadak'āri, waa p'anada-e pait'ee warra chak'erāk'a. Ma k'āyaara ik'awaa beerāpa Tachi Ak'ōre Ūraa awara jaratee chedak'āri, tachia ijāadak'aa pait'ee āchia jaratee

p'ani. Pia k'awaa p'anadait'ee āchia jaratee nipapata wāara-e. Mapa k'ūrapida-e pait'ee ma k'īsia k'achia iru beerāmaa. ¹⁵ Ma k'āyaara tachia ne-inaa wāara ijāapataadait'ee. Maperā p'anapataadaipia bi Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēidak'a. Ichita wāarata jarapataadaipia bi chik'inia p'ana k'inia p'anadairā. Māga p'anapataadak'āri, wāara jōma oodait'ee tachi poro Cristopa k'inia bīk'a māik'aapa tachi jōmaweda iru k'ap'ia apai pik'a p'anadait'ee. ¹⁶ Tachi ijāapataarā jōma araa p'ani, Cristo k'ap'ia ome apai pik'a p'anadairā. Chik'aripa p'anadak'āri māik'aapa chik'inia p'anapataadak'āri, oo k'awaa wāpata tachi poro Cristopa oopi k'inia bīk'a.

Cristo ome sāga p'anapataadaipia bi

¹⁷ Tachi Waibiapa mīmaa nāga jarapiru. Waa p'ananaāti ijāadak'aa beerāk'a. Āchi pariatua k'īsiapata. ¹⁸ Āchi p'āriu pik'a bide p'anadairā, k'awa k'iniada-e Tachi Ak'ōre net'aa. Mapa ijāadak'aa Tachi Ak'ōrepa eperāarā k'aripai atuanaadamerā. Āchi k'īsia k'awada-ee, k'īri k'isua p'anadairā. ¹⁹ K'īra nejasia wēe pak'oodaida perā, āchia k'achia oo k'iniata ooi awaa p'anapata. Nāgee ne-inaa k'achia oopata: awaraarā wēra k'īapata māirā ome p'ek'au oodait'ee māik'aapa pariatua p'ek'au oo wāpata awaraarā ome.

²⁰ Mamīda taipa parāmaa māga jarateedak'aa paji, jarateedak'āri Cristopa oopi k'inia bi eperāarāmaa. ²¹ Parāpa māgī jarateeda ūrijida. ¿Wāara-ek'ā? Ma awara irude ijāajida māik'aapa k'awaajida Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida irude. ²² Ma k'aurepata k'awaajida parāpa naaweda

oopatap'edaa k'achia baji Ak'õre k'ĩrapite. Mapa waa mäga p'anapataadaik'araa bi. Oo amáati parã p'ek'au k'achia ooyaa bi k'ap'iaapa oo k'inia bik'a. Ma k'aurepa k'achiade p'anapachida mäik'aapa pächi itu k'ũrapipachida k'achia oo k'iniapa. ²³ Ma k'äyaara pächi t'äri chiwidi pik'a papíti Tachi Ak'õremaa mäik'aapa k'ísíati irua k'ísíapi k'inia bik'a. ²⁴ P'anapatáati k'ap'ia chiwidi iru p'anik'a, Tachi Ak'õrepa ichideerä mäga p'anapi k'inia bairä. Tachi ooi naaweda, Tachi Ak'õrepa k'ísia iru baji tachi ichik'a p'anadamerä, p'ek'au k'achia wëe. Mäga p'anadai, jöma oodak'äri irua wääarata jara pëida jara bik'a.

²⁵ Mäga p'anadait'ee waa seewa jaranaati. Ichita wääarata jarapatáati awaraarämaa, tachi jõmaweda k'ap'ia apai pik'a araa p'anadairä tachi poro Cristo juua ek'ari.

²⁶ 'K'íraudaruta pírä, ne-inaa k'achia oonáati.' (*Sal 4.4*)

K'írau p'ananaati ak'õrejíru baairumaa, ²⁷ Netuara Poro Waibiapa eperä taarä k'írau bi k'achiade baaipipari perä.

²⁸ Ichiaba mia jara bi chi nechíayaa bimaa waa nechianamerä. Ma k'äyaara mimia piata ooipia bi, ne-inaa iru bamerä pichi juadoopa. Mägá pia chupiria chedeerämaa teei.

²⁹ Ik'achia pedee p'ananaati. Ma k'äyaara pedee pia aupai jarapatáati, chi ūrirutaaräpa pia k'ísadamerä mäik'aapa pia oodamerä. Mägá paräpa ächi k'aripadait'ee. ³⁰ Tachi Ak'õre Jaure t'äri p'uapináati, paräpa mägee ne-inaa k'achia oo p'anipa. K'iräpáti iru k'aurepata k'awa p'aní tachi Tachi Ak'õredeerä. Iruta tachi ome bapariit'ee

na eujādepema k'ap'iadeepa uchiarutamaa Cristo cheru ewate.

³¹ Mapa parādepema apida nāgá baik'araa bi: t'āri ārii; k'īrauyaa; t'āri k'achia; chōoyaa; ik'achia pedeeyaa maa-e pirā awaraarā āpite pedee k'achia jarayaa; awaraarā k'īra unuamaa iru p'anapata. ³² Ma k'āyaara, t'āri pia para báti māik'aapa chupiria k'awaa para báti. Apemaarāpa ne-inaa k'achia oodak'āri, perdonaapatāati, Tachi Ak'ōrepa tachia k'achia oopata perdonaaparik'a Cristo piuda k'aurepa tachi pari.

5

Sāga Tachi Ak'ōre warrarā p'anapata

¹ Tachi Ak'ōrepa parā k'inia iru bapari ichi warrarā perā. Mapa k'awaa wāk'āti wātī awaraarā k'inia iru p'anadait'ee irua tachi k'inia iru baparik'a. ² Chik'inia p'anapatāati Cristopa tachi k'inia iru baparik'a. Tachi māgá k'inia iru bada perā, piuji tachi k'aripait'ee. Ichi k'ap'i paara peepiji ak'ipiit'ee Tachi Ak'ōre k'inia iru bi māik'aapa eperāarā ichiaba k'inia iru bi. Maperāpi Tachi Ak'ōrepa irua ooda pia ak'iji.

³ Tachi Ak'ōrepa parā awara bida perā Cristok'a p'anapataadamerā, nāgee p'ek'au k'achia eperāarāpa oopata jida jaradaik'araa bi: miak'āi p'aniirā awaraarā ome k'āipata; k'īra nejasia wēe awaraarā jiripata p'ek'au oodait'ee āchi ome; awaraarā wēra wa net'aa k'īapata. ⁴ Ichiaba parāpa nāgee k'achia oopata apida oodaik'araa bi: bisi pedeepata; pariatua pedeepata maa-e pirā bisi pedee pedeepata ēidamerā. Cristopa

apidaamaa māgá pedeepik'aa. Māgá pedeedai k'āyaara, gracias jarapatáati Tachi Ak'ōremaa.

⁵ Parāpa k'awaadaipia bi chi nāgee k'achia oopataarā Cristodeerā-e: pariatua p'ek'au oo wāpata awaraarā ome; k'īra nejasia wēe awaraarā jiripata k'achia oodait'ee āchi ome; awaraarā wēra wa net'aa k'īapata. Māgeerā ne-inaa juapa ooda k'īrapite it'aa t'īpataarāk'api p'aní. Ne-inaa awaraa k'iniara iru p'aní Tachi Ak'ōre k'āyaara. Mapa wāda-e pait'ee iru truadee.

⁶ Māgee p'ek'au k'achia oopataarā atuadait'ee, Tachi Ak'ōre k'īraupipata perā āchia k'achia oo jōnipa māk'aapa oodaamaa p'anapata perā irua oopi bik'a. K'ūrapináati māgee pariatua pedeepataarā apidaamaa, seewa jarateepata perā.

⁷ K'ōp'āyo meraanáati māgee eperāarā ome.

⁸ Wāara naaweda ichiaba parā māgeerāk'a p'āriu pik'a bide p'anapachida, k'achiade p'anapataadap'edaa perā. Mamīda īrá parā araa p'anadairā Tachi Waibia ome, īdaa pik'a bide p'anapata. Mapa p'anapatáati Cristodeerāk'a.

⁹ Eperā īdaa pik'a bide bak'āri, nāga bapari: t'āri pia jōmaarā ome; oopari Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a; ichita wāarata jarapari.

¹⁰ Mapa k'awaa wāk'āti wāti māgá p'anapataadait'ee. Māgá Tachi Waibia o-īa bait'ee parā ome.

¹¹ Ijāadak'aa beerāpa ne-inaa k'achia oodak'āri, t'īunáati āchi ome, āchi p'āriu pik'a bide p'anapata perā.

Ma k'āyaara āchi ūrapatáati k'awaadamerā atuadait'ee āchia k'achia oopata k'aurepa.

¹² Tachi k'īra nejasiadarii nepiriit'ee āchia ne-inaa k'achia mera oopata.

¹³ Mamīda Tachi Ak'ōrepa māgee p'ek'au k'achia

oopata paara wēpapii, ma eperāarāpa ūriruta pīrā chi īdaa pīk'a bīde p'anīirāpa Tachi Ak'ōre Ūraa jaradak'āri. Māga ūridap'eda, k'awaadai āchia ne-inaa k'achia oopata. ¹⁴ Māpai Cristode ijāaruta pīrā, āchi ichiaba īdaa pīk'a bīde tīudai. Mapa k'aride jara bī:

“Irīmāti parā k'āi pīk'a p'anīirā, k'achia oomaa p'anadairā. P'irabāiti parā piu pīk'a p'anīirā, ijāadak'aa perā. Cristopa parā k'aripai īdaa pīk'a bīde tīudamerā.”

¹⁵ Maperā k'īrak'aupai p'anadai k'īsia k'awaee beerāk'a. Ma k'āyaara k'īra jīp'a, k'īsia k'awaa p'anapatāati. ¹⁶ Ichita jīripatāati ne-inaa pia oodait'ee, īrapemaarā k'achia ooyaa p'anapata perā. ¹⁷ K'īra k'awa-ee p'anīirāk'a p'ananaati. Ma k'āyaara jīripatāati k'awaadait'ee Tachi Ak'ōrepā parāmaa oopi k'inia bī. ¹⁸ It'uapa piu nipanāati, jāgipa eperārā k'achiade baaipipari perā. Ma k'āyaara Tachi Ak'ōre Jaure ome o-ña nipapatāati oodait'ee irua parāmaa oopi k'inia bik'a. ¹⁹ Awaraa ijāapataarā ome p'anadak'āri, k'ari para bāti salmos Tachi Ak'ōre Ūraa p'ādadepema māik'aapa Ak'ōre k'ari. K'aripatāati Tachi Ak'ōre Jaurepa k'aripi bik'a. Tāripa k'aripatāati Tachi Waibiamaa, parāpa iru k'inia iru p'anapata perā. ²⁰ Tachi Waibia Jesucristode ijāapata perā, ichita gracias jarapatāati Tachi Ak'ōremaa, jōma irua oo bī pari tachi-it'ee.

Sāga p'anapataadaipia bī awaraa ijāapataarā ome

21 Ak'ipidait'ee Cristo wāara pāchi poro waibia, ūripatáati awaraa ijāapataarāpa ūraa p'aní māik'aapa oopatáati ārapa jara p'anik'a.

22 Wēraarāpa oopataadaipia bī ãchi imik'īraarāpa jara p'anik'a, Tachi Waibiaapa māga k'inia bairā.

23 Imik'īra chi wēra poro waibia, Cristo tachi ijāapataarā poro waibiak'a. Tachi ijāapataarā Cristo k'ap'ia apai pik'a p'ani. Iruata tachi o k'achiadeepa k'aripa ataji atuanaadamerā.

24 Mapa ijāapataarā Cristo jua ek'ari p'anapata. Māgá ichiaba wēraarā nejōmaade ãchi imik'īraarā jua ek'ari p'anapataadaipia bī.

25 Imik'īraarāpa jōdee ãchi wēraarā k'inia iru p'anapataadaipia bī, Cristopa ijāapataarā k'inia iru baparik'a. Irua tachi ijāapataarā audupai k'inia iru bada perā, piuji tachi pari. **26** Māgá tachi ijāapataarāpa p'ek'au k'achia oopata wēpapiji. Tachi sii pik'aji paniapa irude ijāa p'anida adak'āri, iru ūraa ūridap'eda. Māgá tachi ijāapataarā awara biji ichi-it'ee.

27 Ara imik'īrapa wēra awēra k'īra wāree, t'āri pia, k'inia bik'a ai ome miak'āit'ee, māgá pik'a Cristopa k'inia bī tachi ijāapataarā Tachi Ak'ōre k'īra wāreek'a, t'āri pia, maarepida k'achia wēe p'anapataadamerā ichi-it'ee. Ma-it'eeta tachi awara biji.

28 Cristopa tachi ijāapataarā, ichi k'ap'ia apai pik'a p'anirā, māgá k'inia iru bapari perā, imik'īraarāpa ãchi wēraarā ichiaba k'inia iru p'anapataadaipia bī ãchi k'ap'iaak'a. Imik'īrapa ichi wēra wāara k'inia iru bak'āri, pia ak'i bapariit'ee, ichi k'ap'ia ak'i baparik'a. **29** Eperā apidaapa ichi k'ap'ia unuamaa iru bak'aa. Ma k'āyaara nek'opari māik'aapa ichi k'ap'ia pia ak'i bapari, Cristopa tachi

ijāapataarā ak'i baparik'a. ³⁰ K'awa p'anī Cristopa tachi ijāapataarā māgá ak'i bapari, tachi iru k'ap'ia apai pik'a p'anadairā. ³¹ Tachi Ak'õre Ūraa p'ādade jara bi:

'Mapa imik'irapa atabēiit'ee chi ak'õre chi nawe ome, araa p'anapataadait'ee chi wēra ome. Māgá eperā omee weda eperā apai pik'a p'aneedait'ee.' *(Gn 2.24)*

³² Māgí jarada k'aurepa tachia ne-inaa wāarata k'awaadai, waide k'awada-e p'anadap'edaa. Mi-it'ee nāga bi. Cristo tachi ijāapataarā ome, imik'ira chi wēra ome bik'a bi. ³³ Mapa waya jara k'inia bi parāmaa: Imik'ira chaa ichi wēra k'inia iru baipia bi ichi k'ap'ia k'inia iru baparik'a. Jōdee wēra chaa ichi imik'ira waaweeipia bi ichi poro waibiak'a.

6

Ūraa warrarā māik'aapa ak'õreerā-it'ee

¹ Irá mia ūraait'ee warrarāmaa: Warrarā, parāpa Tachi Waibia k'inia iru p'anadairā, oopatāati pāchi ak'õreerāpa jara p'anik'a. Māga k'inia bi Tachi Ak'õrepa parāpa oodamerā. ² Iru ūraa p'ādade jara bi:

'Pichi ak'õre māik'aapa pichi nawe k'inia iru baparíiji māik'aapa ãra pedee ūriparíiji.' *(Ex 20.12)*

Tachi Ak'õrepa jarak'āri warrarāpa māga oodamerā, ichiaba jaraji sāga k'aripait'ee chi ma jaradak'a oopataarā. ³ Māgaji:

'Pāchi ak'õreerā pedee ūriruta pīrā, pia p'anapataadait'ee māik'aapa taarā

nipapataadait'ee na p'ek'au eujāde.' (Ex 20.12)

4 Ak'õreerã, pâchi warrarã k'ĩraupináati. Ma k'âyaara pia ak'i p'anapatáati. Mäga oo p'aní misa, ūraapatáati ne-inaa k'achia oonaadamerã. Ma awara jorateepatáati Tachi Waibiade ijääpataadamerã mäik'aapa oopataadamerã irua oopi bik'a.

Üraa esclavoorã-it'ee mäik'aapa ãchi chipariirã-it'ee
(Col 3.22-25; Tit 2.9-10; 1 P 2.18-20)

5 Esclavoorã, oopatáati parã na p'ek'au eujâdepema chipariirãpa jara p'anik'a. Ära waaweepatáati mäik'aapa k'ĩra jíp'a mimiapatáati, Cristo-it'ee mimiak'ajidak'a. **6** Edaare esclavo k'ĩra jíp'a mimiapari chiparipa ak'i bi misa aupai, ichi mimiayaa bida amerã. Mamïda parãpa mäga oodaik'araa bi. Ma k'âyaara auk'a k'ĩra jíp'a mimiapataadaipia bi, chipariirãpa ak'idae p'ani pijida. Mägá t'ãripa ichiaba oopatáati Tachi Ak'õrepa oopi bik'a, Cristo parã chipari jõmaarã k'âyaara waibiara bairã. **7** Maperãpi parã mimiadai k'âyaara chi mimia chipariirãpa parã pia ak'idamerã, t'ãripa mimiadaipia bi Tachi Waibiabit'ee. **8** Mäga oodaipia bi k'awa p'anadairã chi mimia pia oo bipa iru bait'ee jõma Tachi Ak'õrepa k'isìa iru bi teeit'ee ichideerâmaa. Esclavoorã, esclavo-eerã auk'a mäga iru p'anadait'ee ãchi mimia pia oopata pari.

9 Parã, chi esclavoorã chipariirã ichiaba pia p'anapatáati pâchi esclavoorã ome. Ijîati pedeenáati p'eradamerã. K'irãpapatáati parã it'ari

chipari ichiaba iru p'aní. Māgí Tachi Waibia Jesucristo. Iruata esclavo chipari pipiara ak'ik'aa chi esclavo k'āyaara, ichideerā jōmaweda iru k'īrapite auk'a p'anadairā.

Armadura Tachi Ak'ōrepa teepari Cristode ijāapataarāmaa

¹⁰ Ipemaarā Cristo k'aurepa, īrá mia parā ūraait'ee t'āridepai choopataadamerā, araa p'anadairā Tachi Waibia ome. Iru jōmaarā k'āyaara waibiara bairā, parā k'aripait'ee oodamerā irua k'inia bik'a. ¹¹ Nāgá tachi k'aripait'ee. Frapema soldaorāpa armadura jīpatak'a, Tachi Ak'ōrepa armadura teeda jīpatáati, Netuara Poro Waibiaapa parā k'ūranaamerā. ¹² Tachi chōoda-e p'aní eperārā jīp'aarā ome. Jīp'a chōo p'aní na p'ek'au eujādepema-eerā ome; chi Netuara Poro Waibia eere p'aniirā ome. Māgiirā jua ek'ari na p'ek'au eujādepema ijāadak'aa beerā jōmaweda p'āriu pik'a bide p'anapata. ¹³ Maperā Tachi Ak'ōrepa teeda armadura jōmaweda jīpatáati. Māgá Netuara Poro Waibia eere p'aniirā chedak'āri parā k'achiade baaipidait'ee, parāpa māga oopida-e pait'ee. Mapa Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a oo wāk'āti wāti, māgiirā p'oyaadait'ee āchi cheruta chaa.

¹⁴ Māga p'anadait'ee nāga oopatáati: soldaorāpa ne-inaa k'irride jīpatak'a, māga pik'a Tachi Ak'ōrepa wāarata jara pēida k'awáati māik'aapa ichita wāarata jarapatáati. Soldaorāpa camisa hierrodee ooda jīpatak'a, māga pik'a Tachi Ak'ōrepa oopi bik'a ichita oopatáati, netuara eere p'aniirāpa maarepida parāmaa k'achia oonaadamerā. ¹⁵ Soldaorāpa chancla jīpatak'a

awara ãyaa wãdait'ee pak'ãri, mäga pik'a k'awáati jarateedait'ee Cristopa tachi o k'achiadeepa k'aripa atak'ãri, k'âiwee p'anapata, netuara eere p'aniirãpa nepirade baaipi cheruta pijida. ¹⁶ Soldaorãpa escudo ateepatak'a, mäga pik'a waapiara Cristode ijääpatáati. Mägá jaut'i pik'a p'anadai Netuara Poro Waibiapa k'achia oopi k'inia bi parãmaa. ¹⁷ Soldaorãpa casco jípatak'a, mäga pik'a wãara ijääpatáati Tachi Ak'õrepa parã o k'achiadeepa k'aripa ataji. Ma awara soldaorãpa espada ateepatak'a, Tachi Ak'õre Úraa jara pëida ichi Jaure k'ap'ia pari t'ãride atéeti.

¹⁸ Oodait'ee ma jõma et'ewa jarada, ichita it'aa t'ípatáati Tachi Ak'õre Jaurepa oopi bik'a. It'aa iidipatáati Tachi Ak'õrepa parã k'aripamerã ne-inaa jõmaade. K'írak'aupai it'aa t'ída-ee p'anapataadai. Ma k'âyaara jõmaarã ijääpataarã pari it'aa t'ípatáati. ¹⁹ Ichiaba it'aa t'ípatáati mi pari, Tachi Ak'õrepa ichia jara k'iniata mimaajarapimerã. Iidipatáati mia jõmaarãmaa waawee-ee k'awapimerã Tachi Ak'õrepa k'ísia iru bada eperãarã o k'achiadeepa k'aripa atait'ee, ichi Warra pëik'ãri piumerã eperãarã pari. ²⁰ Cristopa mi pëiji mäga jarateemerã. Ma jaratee bi k'aurepata mi nama carcelde bi. Mamïda it'aa t'ípatáati, mia at'ãri waawee-ee mäga jarateemerã Tachi Ak'õrepa k'inia bik'a.

Pablopá salute tee pëida na k'art'a p'ã auwa wãk'ãri

²¹ Mia na k'art'a pëiru tachi ïpema Cristo k'aurepa Tíquico ome. Mia iru k'inia iru bi, k'õp'ãyo pia perã. Irua mi ichita k'aripapari,

Tachi Ak'õrepa oopi bïk'a oo k'inia bairã. Irua parãmaa nepirinait'ee mia k'isia bi mäik'aapa mia oomaa bi, parãpa ma jõma k'awaadamerã. ²² Mat'ee mia iru pëiru, parãpa pia k'awaadamerã tai p'anapata mäik'aapa t'ari o-ña p'aneedamerã irua jararu ūridak'ari.

²³ Irá mia it'aa iidi bi Tachi Ak'õrepa mäik'aapa Tachi Waibia Jesucristopa parã k'äiwee p'anapimerã jõmaarã ijääpataarã ome mäik'aapa chik'inia p'anapimerã, Cristode ijääpata perã. ²⁴ Ichiaba iidi bi ãrapa pia ak'i p'anadamerã jõmaarã t'ariipa Tachi Waibia Jesucristo k'inia iru p'anapataarã.

Mägapai paji.

**Tachi ak'õre pedee
New Testament in Epena (CO:sja:Epena)**

copyright © 2005 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Epena

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Epena

sja

Colombia

Copyright Information

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Epena

© 2005, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

1e08d4cb-71aa-5440-b08f-b522fabb6441